

32003D0100

14.2.2003

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE

L 41/41

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 13. února 2003,

kterým se stanoví minimální požadavky na zřízení šlechtitelských programů na odolnost vůči přenosným spongiformním encefalopatiím u ovcí

(oznámeno pod číslem K(2003) 498)

(Text s významem pro EHP)

(2003/100/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 ze dne 22. května 2001 o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií⁽¹⁾, naposledy pozměněné nařízením Komise (ES) č. 1494/2002⁽²⁾, a zejména na článek 23 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Klusavka představuje značný veterinární problém pro populaci ovcí a koz ve Společenství.
- (2) Neexistuje žádná ověřená rutinní diagnostická metoda, která by rozlišila mezi bovinní spongiformní encefalopatií (BSE) a infekcí klusavky u ovcí a koz. Infekce BSE se u ovcí a koz za přirozených podmínek neprokázala. Panuje však určitá nejistota o tom, zda BSE mohla zasáhnout populaci ovcí a koz a může být v těchto populacích stále přítomna. Přenosná spongiformní encefalopatie (TSE) u ovcí a koz proto také představuje možné riziko pro veřejné zdraví.
- (3) Výzkum ukázal, že některé genotypy proteinu prionu u ovcí působí odolnost vůči klusavce. Důkazy, které jsou v současné době k dispozici, ukazují, že u ovcí, které byly v experimentálních podmínkách orálně infikovány BSE, existuje podobná geneticky daná odolnost vůči BSE.

- (4) Stanovisko Vědeckého řídicího výboru (VŘV) ze dne 4. a 5. dubna 2002 o bezpečném zásobování materiálem z malých hlodavců stanovilo obecné směry pro hlavní body šlechtitelského programu na odolnost vůči přenosné spongiformní encefalopatii u ovcí. Vědecký řídicí výbor se domnívá, že by tento program měl být zaměřen na rizikové populace nebo oblasti.

- (5) Jedním požadavkem takového šlechtitelského programu je zjištění přibližného množství frekvence ovcí ARR/ARR v každém důležitém plemeni. Pro získání těchto informací byl rozhodnutím Komise 2001/1003/ES⁽³⁾ zaveden průzkum plemen ovcí v členských státech.

- (6) Mělo by být možné odchýlit se od požadavku zřídit šlechtitelský program podle tohoto rozhodnutí pro některá plemena s nízkou přirozenou úrovní odolnosti a pro místní plemena, která jsou v určité oblasti původní a jejichž další chov je ohrožen, jak je uvedeno v nařízení (ES) č. 445/2002 ze dne 26. února 2002, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1257/1999 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF)⁽⁴⁾.

- (7) Vědecký řídicí výbor ve svém stanovisku doporučil zavést certifikaci stád se zanedbatelným rizikem klusavky/BSE. Jednou z doporučených možností je certifikace stáda na základě úplné genetické odolnosti vůči přenosným spongiformním encefalopatiím, spojené s pravidelnými testy na přenosnou spongiformní encefalopatii.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 147, 31.5.2001, s. 1.⁽²⁾ Úř. věst. L 225, 28.8.2002, s. 3.⁽³⁾ Úř. věst. L 349, 24.12.2002, s. 105.⁽⁴⁾ Úř. věst. L 74, 15.3.2002, s. 1.

- (8) Vědecký řídicí výbor doporučil taxativní seznam tkání ovcí a koz, které by mohly být označeny za rizikové pro zdraví lidí a zvířat, pokud by BSE byla potvrzena nebo považována za pravděpodobnou. Ve stanovisku však bylo uvedeno, že tyto tkáně by nepředstavovaly žádné významné riziko, pokud by byly získány z odolných zvířat mladších 18 měsíců a částečně odolných zvířat mladších 6 měsíců. Je vhodné podpořit vytváření certifikovaných stád podle těchto zásad.
- (9) Komise navrhne Radě a Evropskému parlamentu změnu nařízení (ES) č. 999/2001, aby dané opatření obsahovalo právní základ opatřením stanoveným v tomto rozhodnutí. Do té doby je vhodné přijmout toto rozhodnutí jako přechodné opatření.
- (10) Opatření tohoto rozhodnutí jsou v souladu se stanoviskem Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Definice

Pro účely tohoto rozhodnutí se použijí definice uvedené v příloze I rozhodnutí Komise 2002/1003/ES.

Článek 2

Šlechtitelský program odolnosti vůči přenosné spongiformní encefalopatii u čistokrevných ovcí

1. Do dne 1. ledna 2004 zavede každý členský stát na základě výsledku průzkumu uvedeného v rozhodnutí 2002/1003/ES šlechtitelský program, který v každém plemeni, které je na území daného státu domácí nebo na něm tvoří velkou populaci, provede výběr s ohledem na odolnost vůči přenosným spongiformním encefalopatiím. Minimální požadavky tohoto programu jsou stanoveny v příloze I.

2. Členský stát může rozhodnout, že účast majitelů stád v šlechtitelském programu uvedeném v odstavci 1 bude dobrovolná až do dne 1. dubna 2005. Po tomto datu však bude povinná pro všechna stáda s vysokou genetickou hodnotou, která se účastní šlechtitelského programu.

Článek 3

Odchyly

1. Členský státům může být přiznána odchylka od požadavku na zřízení šlechtitelského programu, který je uveden v článku 2,

— na základě národního kontrolního programu pro klusavku, předloženého a schváleného v souladu s přílohou VIII kapitolou A části I bodem b) nařízení (ES) č. 999/2001,

jehož součástí je stálé aktivní sledování koz a ovcí uhynulých v hospodářstvích ve všech stádech členského státu, nebo

— pokud Komise uznala jeho území za území prosté klusavky v souladu s přílohou VIII kapitolou A části I bodem c) nařízení (ES) č. 999/2001 na základě výsledků přesvědčivého statistického průzkumu.

2. Odchylka uvedená v odstavci 1 se přijímá postupem podle čl. 24 odst. 2 nařízení (ES) č. 999/2001.

Článek 4

Rámec pro uznání statusu odolnosti vůči přenosné spongiformní encefalopatii u některých stád ovcí

1. Do dne 1. ledna 2004 vytvoří každý členský stát rámec pro uznávání statusu odolnosti určitých stád ovcí vůči přenosné spongiformní encefalopatii.

Tento rámec odpovídá kritériím stanoveným v příloze II.

2. Uznání statusu odolnosti určitého stáda vůči přenosné spongiformní encefalopatii podle rámce uvedeného v odstavci 1 se nepovažuje za nezbytné kritérium pro vyloučení přítomnosti přenosné spongiformní encefalopatie v daném stádu.

Článek 5

Zprávy, které členské státy poskytují Komisi

Členské státy poskytují Komisi tyto zprávy:

- zprávu o požadavcích svých šlechtitelských programů podle článku 2 do dne 1. dubna 2004;
- výroční zprávu o dosaženém stavu šlechtitelského programu, kterou přeloží poprvé do dne 1. dubna 2005.

Článek 6

Shrnutí zpráv, které Komise poskytuje členským státům

Komise předloží členským státům shrnutí zpráv, které obdrží podle článku 5, do tří měsíců od posledního data pro příjem zpráv.

Článek 7

Přezkum

Požadavky tohoto rozhodnutí se přezkoumávají:

- na základě zpráv uvedených v článku 5;
- v případě plemen, u nichž se během šlechtitelského programu projevil vážný negativní genetický dopad;
- v každém případě před dnem 1. dubna 2005, aby bylo možné přihlídnout k jakémukoli novému vědeckému stanovisku.

Článek 8

Určení

Toto rozhodnutí je určeno členskými státy.

V Bruselu dne 13. února 2003.

Za Komisi
David BYRNE
člen Komise

PŘÍLOHA I

MINIMÁLNÍ POŽADAVKY ŠLECHTITELSKÉHO PROGRAMU NA ODOLNOST OVCÍ VŮČI PŘENOSNÝM SPONGIFORMNÍM ENCEFALOPATIÍM**Část 1 – Obecné požadavky**

1. Šlechtitelský program se musí soustředit na stáda s vysokou genetickou hodnotou.
2. Vytvoří se databáze obsahující přinejmenším tyto údaje:
 - a) identitu, plemeno a číslo zvířat ve všech stádech, která se účastní šlechtitelského programu;
 - b) identifikaci jednotlivých zvířat, z nichž byl v rámci šlechtitelského programu odebrán vzorek;
 - c) výsledky všech testů genotypu.
3. Vytvoří se systém jednotné certifikace, v němž bude genotyp každého zvířete, ze kterého byl v šlechtitelském programu odebrán vzorek, certifikován s odkazem na individuální identifikační číslo zvířete.
4. Vzorky odebírají zaměstnanci, kteří jsou k tomu určeni v rámci šlechtitelského programu.
5. Vytvoří se systém identifikace zvířat a vzorků, zpracování vzorků a dodávání výsledků, který sníží na minimum možnost lidského omylu. Účinnost tohoto systému bude podrobena pravidelným namátkovým kontrolám.
6. Zjišťování genotypu z krve nebo jiných tkání, získaných pro tyto účely v šlechtitelském programu, se provádí v laboratořích, které byly v rámci programu schváleny.
7. Příslušný orgán členského státu může pomoci plemenářským spolkům, které si to přejí, zřídit genetické banky, které obsahují sperma, vajíčka a/nebo embrya takových genotypů proteinu prionu, které se v důsledku šlechtitelského programu mohou stát vzácnými.
8. Šlechtitelský program se vypracuje pro každé plemeno s ohledem na:
 - a) frekvence různých alel v plemeni;
 - b) vzácnost plemene;
 - c) prevenci příbuzenského křížení nebo genetického posunu.

Část 2 – Zvláštní pravidla pro stáda, která se účastní programu

1. Šlechtitelský program je zaměřen na zvýšení frekvence alely ARR ve stádu ovcí a snížení výskytu alel, u nichž byl prokázán vliv na vnímavost vůči přenosným spongiformním encefalopatiím.
2. Minimální pravidla pro stáda, která se účastní programu, jsou tato:
 - a) všechna zvířata ve stádu, u nichž bude zjišťován genotyp, se jednotlivě identifikují bezpečnými prostředky;
 - b) je povinné zjistit genotyp všech beranů určených k plemenitbě uvnitř stáda ještě před plemenitbou;
 - c) je povinné porazit nebo vykastrovat jakéhokoli samce s alelou VRQ do šesti měsíců po zjištění jeho genotypu; jakékoli takové zvíře smí opustit hospodářství pouze za účelem porážky;
 - d) je zakázáno, aby samice s alelou VRQ opustily hospodářství za jiným účelem než porážky;
 - e) je zakázáno užívat k plemenitbě uvnitř stáda jiné samce, včetně dárců spermatu užívaného k umělému oplodnění, než samce, kteří jsou podle programu certifikováni.

Část 3 – Ochrana plemen a znaků produkce

1. Členské státy mohou rozhodnout o udělení odchylky od požadavků části 2 bodu 2 písm. c) a d) v případě plemen:
 - a) s úrovní alely ARR nižší než 25 % úrovně v průzkumu uvedeném v rozhodnutí 2002/1003/ES nebo
 - b) jejichž další chov je ohrožen, jak je uvedeno v čl. 14 odst. 1 písm. a) nařízení (ES) č. 445/2002.
2. U plemen, která podle průzkumu uvedeném v rozhodnutí Komise 2002/1003/ES vykazují nepřítomnost alely ARR nebo nižší úroveň její přítomnosti než 10 %, mohou členské státy rozhodnout o udělení odchylky od částí 1 a 2 za podmínky, že taková plemena budou podrobena kontrolním programům týkajícím se klusavky.
3. Členské státy informují Komisi o odchylkách udělených podle bodů 1 a 2 a o použitých kritériích.

PŘÍLOHA II**RÁMEC PRO UZNÁVÁNÍ STATUSU ODOLNOSTI STÁD OVCÍ VŮČI PŘENOSNÉ SPONGIFORMNÍ ENCEFALOPATII**

1. Rámec uzná status odolnosti vůči přenosné spongiformní encefalopatii u stád ovcí, která po účasti v šlechtitelském programu uvedeném v článku 2 nebo jinde splňují určitá kritéria.

Toto uznání se uděluje nejméně na dvou úrovních:

 - a) stáda úrovně I jsou stáda, která se skládají výhradně z ovcí genotypu ARR/ARR;
 - b) stáda úrovně II jsou stáda, jejichž potomstvo pochází výhradně z beranů s genotypem ARR/ARR.
2. Pravidelný namátkový odběr vzorků ze stád odolných vůči přenosné spongiformní encefalopatii se provádí:
 - a) v hospodářství nebo na jatkách za účelem ověření genotypu;
 - b) u stád úrovně I u zvířat starších 18 měsíců na jatkách pro testování na přenosnou spongiformní encefalopatii podle přílohy III nařízení (ES) č. 999/2001.